

Bilješka.- S obzirom na činjenicu da je sud došao do zaključka da su za pad djeteta isključivo krivi njegovi roditelji, nije se izričito upustio u ispitivanje da li kreveti na brodu moraju biti tako napravljeni da onemoguće pad djeteta. Iz obrazloženja gornje presude proizlazi da to nije potrebno. Nije potpuno jasno da li bi sigurnosne mjere na krevetu trebalo poduzeti da je došlo do valjanja ili posrtanja broda. Sud doduše govori o potrebi poduzimanja sigurnosnih mjera, ali ih, što se kreveta tiče, nije precizirao. Naše je mišljenje da kreveti ne moraju biti tako napravljeni da onemoguće pad djeteta, ali da je brodar, na zahtjev putnika, dužan na krevet postaviti odnosne naprave, bez obzira na vremenske prilike. Čini nam se da među opće mjere koje brodar mora poduzeti vlastitom pobudom protiv valjanja i posrtanja broda, ne spada i postavljanje naprava na krevete koje priječe pad djeteta. Ovo je brodar dužan učiniti samo na zahtjev putnika.

B.J.

FRANCUSKA ARBITRAŽA

Odluka od 21.X 1969.

Arbitri: predsjednik P. Chauveau, članovi: Villeneuve i Warot

Sté des Forges et Chantiers
de la Méditerranée (F.C.M.)
c/a Sté maritime Shell

Popravak broda - Požar na brodu za vrijeme popravka - Snažnjenje štete - Za štetu nastalu nepoznatim uzrokom požara odgovara brodogradilište koje je preuzelo brod na čuvanje - Brodogradilište se može osloboditi odgovornosti ako dokaže da je požar nastao višom silom, slučajem ili s razloga za koje brodogradilište nije krivo - Brodogradilište odgovara, iako je požar nastao u zatvorenim prostorijama broda, ako su ključevi tih prostorija bili na brodu i dostupni čuvaru broda - Za povećanu požarnu štetu prouzrokovanu aktiviranjem signalnih raketa koje su se nalazile na brodu odgovara brodovlasnik, premda ne postoji pozitivni propis koji bi naredjivao uklanjanje tih raketa s broda, jer potreba njihovog uklanjanja proizlazi iz dužne pažnje urednog brodovlasnika - Za ovakvu štetu odgovara i brodogradilište koje se moglo uvjeriti da li se odnosne rakete nalaze na brodu

Brodar je dao brodogradilištu na popravak svoj brod. Prije nego li su radovi bili završeni, na brodu je izbio požar koji je ugušen, ali je prouzrokovao materijalnu

štetu. Štetu je popravilo brodogradilište i traži da mu brodovlasnik nadoknadi troškove popravka. Vještaci su utvrdili visinu štete, ali nisu bili u stanju odrediti uzrok požara, pa su u ovom pogledu iznosili samo pretpostavke.

Arbitraža je stala na stajalište da brodar snosi 1/5 troškova popravaka, a da ostali iznos pada na teret brodogradilišta iz slijedećih razloga:

Brodogradilište navodi da ono nije bilo čuvar broda. Posebno da se to odnosi na kabine za radio stanicu i radio oficira gdje je požar nastao. Brodograditeljev čuvar naime nije imao ključeva tih prostorija. Ispitivanjem čuvara kao svjedoka arbitraža je međjutim ustanovila da su njemu bili na brodu dostupni ključevi navedenih kabina, ali ih on u času izbijanja požara nije imao kod sebe.

Brodogradilište nadalje iznosi da se njemu ne može pripisati nikakva krivnja za sam požar jer je poduzelo sve potrebne sigurnosne protupožarne mjere. Arbitraža smatra da za prosudjivanje ovog spora nije bitno ulaziti u ispitivanje da li su i koje sigurnosne mjere od strane brodogradilišta bile poduzete. Treba ustanoviti pravnu prirodu ugovora između brodograditelja i brodovlasnika. Prema stajalištu arbitraže to je ugovor o djelu. Na temelju toga ugovora bilo je nužno da brod bude predan brodogradilištu koje ga je tako preuzelo na čuvanje i postalo njegov čuvar. To upravo potvrđuju tokom postupka utvrdjene činjenice. Tako je brodska posada napustila brod, brodogradilište je u zapisniku o primopredaji broda navelo da ono preuzima brigu o poduzimanju sigurnosnih mjera, brodogradilište je plaćalo čuvara broda itd. Prema stalnoj sudskoj praksi onaj komu je povjerena jedna stvar na popravak i koji je tako postao njezin čuvar, mora dužnom pažnjom tu stvar čuvati. Čuvar je odgovoran za oštećenje ili propast stvari koju je preuzeo na čuvanje, ukoliko ne dokaže da je šteta posljedica više sile slučaja, ili barem da je šteta nastala s razloga za koje čuvar nije kriv. Vještaci u ovom slučaju nisu mogli ustanoviti uzrok požara. Zbog ovih razloga arbitraža smatra da je za štetu na brodu prouzrokovanu požarom načelno odgovorno brodogradilište.

Brodogradilište nadalje navodi da ono nije odgovorno za štetu prouzrokovanu požarom koja je nastala aktiviranjem raketa, nego da je za tu štetu kriv brodovlasnik, te ona mora ići na njegov trošak. Kad je naime nastao požar, on je zahvatio signalne rakete koje su bile ostavljene na brodu a koje su se aktivirale. One su pridonijele bitnom proširenju požara. Brodar u svoju obranu na ovu tvrdnju navodi da ne po-

stoji nikakav propis koji bi mu naredio da navedene rakete ukloni s broda dok se on nalazi na popravku. Arbitraža je samo djelomično prihvatila tužiteljevo stajalište. Izneseni razlog ne može štetne posljedice požara potpuno prebaciti na brodovlasnika jer je požar nastao nezavisno o postojanju raketa na brodu. Medjutim arbitraža prihvaća mišljenje vještaka da je aktiviranje raketa pridonijelo proširenju požara. Ovo proširenje ide na teret brodovlasnika. Arbitraža je odlučila da iz ovog naslova 1/5 štete padne na brodovlasnika. Arbitraža prihvaća tuženikovu tvrdnju da ne postoji pozitivni propis koji bi mu naredjivao uklanjanje raketa s broda za vrijeme njegovog popravka, ali smatra da potreba njihovog uklanjanja proizlazi iz brodovlasnikove dužne pažnje. Arbitraža je nadalje stala na stajalište da je za štetu koju su prouzrokovale rakete djelomično krivo i brodogradilište jer se nije, premda je to moglo, uvjerilo da li su rakete ostavljene na brodu.

(DMF 1970, str.180)

B.J.

APELACIONI SUD, Napulj

Presuda od 26.V 1969.

Rocco Giuseppe & Figli
S.n.c.c. c/a CIMA

Ugovor o prijevozu tereta - Održavanje skladišta u stanju pogodnom za čuvanje tereta je komercijalna a ne nautička djelatnost posade - Uspostavljanje pravilne ventilacije je dužnost brodarara, pa i onda ako je naručitelj prilikom desinsekcije zabrtvio ventilaciju - Ta je brodarova dužnost isključiva i ne može biti podijeljene krivnje u tom pogledu

Tužitelj kao primalac tereta ustao je tužbom protiv tuženog brodarara, tužbom za naknadu štete na teretu s razloga što je teret u dva skladišta broda "Caicara" bio oštećen od morske vode, a u dva druga skladišta zbog pregrijavanja. Tuženi brodar opirao se tužbovnom zahtjevu tvrdeći da je oštećenje od morske vode potjecalo od nautičke greške posade, a da je do pregrijavanja došlo od toga što se na brodu tužiteljev teret u odnosnom skladištu desinsecirao, pa je sam tužitelj začepio ventilacione cijevi. Prvostepeni sud je tuženoga osudio na naknadu štete za onaj teret koji je bio oštećen morskom vodom, a odbio je dio tužbovnog zahtjeva koji se odnosio na teret koji je bio u skladištu pregrijan.